

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 69/2019-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Oliverom Kristom, Kýčerského 2965/7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Nitra sp. zn. 2 Pv 377/17/4403 zo 16. mája 2019 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho

základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 2 Pv 377/17/4403 zo 16. mája 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a jemu predchádzajúcim postupom (ďalej len „postup okresnej prokuratúry“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením policajta Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre sp. zn. ORP-658/4-VYS-NR-2017 zo 14. januára 2019 bolo zastavené trestné stíhanie vedené pre trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka vystupujúca v právnom postavení oznamovateľky a poškodenej sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor okresnej prokuratúry napadnutým uznesením zo 16. mája 2019 tak, že ju zamietol ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vyslovila nespokojnosť s obsahom napadnutého uznesenia, ako aj s postupom prokurátora okresnej prokuratúry, ktorý predchádzal jeho vydaniu, keďže je toho názoru, že napadnuté uznesenie je svojvoľné, arbitrárne a nepreskúmateľné, pričom prokurátor okresnej prokuratúry sa nielen nijako nevysporiadal s rozhodujúcimi argumentmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti, ale v rozpore so skutkovým a právnym stavom ignoroval i prebiehajúce trestné konanie vo veci vydierania spoločníkov, ako aj súdne konanie vo veci neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia z 8. augusta 2016. Podľa názoru sťažovateľky sú skutočnosti uvádzané v napadnutom uznesení v rozpore s vykonaným dokazovaním, sťažovateľke boli odňaté jeho práva v trestnom konaní a prokurátor napadnutým uznesením kryje protiprávnu činnosť vyšetrovateľa Policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ“).

4. Sťažovateľka v sťažnosti adresovanej okresnej prokuratúre, ako aj následne v ústavnej sťažnosti namietala dokazovanie vykonané vyšetrovateľom a v podstatnom uviedla, že vyšetrovateľ napriek námietkam sťažovateľky kládol svedkovi na vykonanom výsluchu neprípustné otázky a následne kládol kapciózne otázky aj podozrivým. V dôsledku uvedeného postavil uznesenie o zastavení trestného stíhania na týchto klamlivých otázkach

a odpovediach a právne závery v ňom obsiahnuté sú priamo v rozpore s vykonaným dokazovaním.

5. Sťažovateľka považuje postup vyšetrovateľa pri výsluchu podozrivých za nezákonný a jeho konanie vykazuje podľa sťažovateľky prvky trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa a falšovania zápisnice o výsluchu svedkov. Sťažovateľka zistila, že v zápisnici boli takmer v plnom rozsahu citované výsluchy podozrivých, ktoré pri výsluchu vyšetrovateľa obsahovali úplne rovnaké vety (80 %), čo znamená, že neboli do zápisnice zapísané pri výsluchu svedkov, ale boli odkopírované. Sťažovateľka sa preto snažila nazerať do trestného spisu, avšak postupom okresnej prokuratúry jej to bolo opakovane znemožnené. Vyšetrovateľ, ako aj prokurátor okresnej prokuratúry tak konali v rozpore s ustanovením § 46 Trestného poriadku a znemožnili jej tak uplatnenie jedného zo základných práv, ktoré vyplýva z Trestného poriadku.

6. Sťažovateľke sa napokon podarilo nahliadnuť do trestného spisu až 4. júla 2019 a potvrdilo sa, že odpovede podozrivých na otázky vyšetrovateľa boli takmer úplne totožné, neboli získané na základe výsluchu podozrivých, ale na základe odkopírovania textu. Sťažovateľka je navyše toho názoru, že tieto výsluchy pripravovali podozriví spoločne v písomnej forme, ktorú následne zaslali vyšetrovateľovi. O falšovaní zápisnice svedčí aj skutočnosť, že hoci mal byť výsluch vykonaný 21. decembra 2018, na hlavičke papiera výpovede svedka sa nachádza dátum „9. január 2019“. Je zrejmé, že ak by bol výsluch riadne uskutočnený 21. decembra 2018, nebolo by možné, aby sa na hlavičke výpovede svedka objavil daný dátum. Sťažovateľka je preto toho názoru, že uvedeným postupom bolo porušené jeho základné právo garantované čl. 46 ods. 1 ústavy.

7. Sťažovateľka sa taktiež domnieva, že napadnuté uznesenie nespĺňa atribúty zákonného a spravodlivého rozhodnutia, keďže prokurátor okresnej prokuratúry nijakým spôsobom neskúmal skutočnosti uvedené v sťažnosti, ani skutočnosť, že právne závery obsiahnuté v rozhodnutí vyšetrovateľa sú v rozpore s vykonaným dokazovaním. Okresná prokuratúra tak uvedeným postupom porušila právo na spravodlivé a jasné odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

8. Sťažovateľka dala navyše do pozornosti, že v uvedenej veci stále prebieha súvisiace trestné konanie pre trestný čin vydierania sp. zn. ČVS-ORP-1798/1-VYS-NR-2016 a okresná prokuratúra tak mohla svojím postupom a napadnutým uznesením nezákonne prejudikovať aj výsledok daného trestného konania.

9. Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že napadnutým uznesením a jemu predchádzajúcim postupom okresná prokuratúra porušila základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľka žiadala tiež napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie a rovnako si uplatnila náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy Ústavný súd Slovenskej republiky je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 124/03, III. ÚS 261/07).

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Ústavný súd už v mnohých svojich rozhodnutiach uviedol, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú

právnú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti nepatrí preskúmavať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody.

18. V obdobných prípadoch ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľ'a trestného činu.

19. Ústavný súd ďalej podotýka, že právu dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa podaním zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť, avšak súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je aj právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podaniu v tomto prípade (sťažnosti) aj vyhověli v súlade s jej predstavami (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, I. ÚS 228/2013).

20. Podľa stabilnej rozhodovacej praxe ústavného súdu má sťažovateľka právo len na to, aby jeho oznámenie, opravné prostriedky, resp. podnety boli vybavené kompetentným orgánom činným v trestnom konaní v kontexte jeho zákonného zmocnenia a v rozsahu jeho kompetencií. Zákonnou povinnosťou okresnej prokuratúry bolo teda na sťažnosť sťažovateľky primeraným spôsobom reagovať. Túto povinnosť okresná prokuratúra splnila

a skutočnosť, že nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľky a nedala jej odpoveď na všetky námietky, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že jej bolo upreté aj právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Pri vybavení sťažovateľkinho podania okresná prokuratúra (vychádzajúc aj z argumentácie sťažovateľky) zamietla jej sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa a svoje skutkové zistenia opierajúce sa o relevantnú právnu úpravu (Trestný poriadok a Obchodný zákonník, na s. 3 až s. 6) a najmä závery vychádzajúce aj z vyšetrovacieho spisu primeraným a dostatočným spôsobom odôvodnila na s. 6 až s. 12. (ústavný súd nemá za potrebu citovať z rozsiahleho odôvodnenia napadnutého uznesenia, pretože sťažovateľka jeho obsah dobre pozná, pozn.).

21. Ústavný súd nepovažuje odôvodnenie napadnutého uznesenia ako arbitrárne, svojvoľné a nepreskúmateľné, ako to v podstatnom tvrdí sťažovateľka v bode 3. Právo na náležité odôvodnenie rozhodnutí orgánov štátu nie je možné chápať absolútne v zmysle, že konajúca prokuratúra je povinná detailne vysvetľovať každé tvrdenie strany, resp. účastníka, pokiaľ z jeho uznesenia je dostatočne zrejmé, aké tvrdenia považoval za rozhodné pre svoje rozhodnutie. Ústavný súd nezistil po preskúmaní ústavnej sťažnosti a jej príloh žiadne ústavnoprávne vady napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry, ktoré by odôvodňovali zásah do napadnutého uznesenia v súlade s jeho právomocami.

22. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje zjavnú neopodstatnenosť medzi namietaným porušením základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, v dôsledku čoho bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2019